

”Sollerö capells’ laga skillnad”

Fortsättningen å den i ”Sool-Öen” 1972 påbörjade krönikan från 1791. Församlingen har nu fått sin första kyrkoherde, Johan Gustaf Wretlind, och Jugen Jon tvistar med församlingen om arvodet för sina insatser.

§ 23.

Som sagt är fingo Sophia Magdalenas Innewånare änteligen år 1777 skörda fullbordan af flera sina 100:de års önsknigar, när de eldade af den warmaste glädje fingo nalkas stranden och innesluta sin första Kyrkoherde Högärwördige och Höglärde Herr Johan Gustaf Wretlind i sina sköten. Herr Kyrkoherden gjorde sitt inträde Midsommardagen i den gamla Träkyrkan. Socknen hade likwäl ännu icke wid dess pastors första ankomst så hunnit i stånd sätja den nya Prästegården at en Kyrkoherde kunde taga sit logement derstädes utan nödgades at någon tid inqwartera honom i en bondgård. — Första Hufwudsaken blef nu at stadfästa så wäl huru denne Pastor som dess efterträdare skulle kunna blifwa besuttne med en någorlunda hederlig och berglig lön. Till den ändan träffades emellan Pastor och Församlingen en sådan convention af detta summariska inneholl:

1:o Hwad Tertialen angår, så bekommer Pastor efter wanligheten hwar 30:de snes.

2:o Gifwer Församlingen Pastor 2 marker smör efter hwarje Koo, och om det skulle brista i 60 Pund, så uppfyller Församlingen gemensamt resten.

3:o Småtionden utgår till Pastor efter wanligheten.

4:o Dukpenningar betalas för hwart nattwardshjon 4 öre koppmt.

5:o Och för det wi nu sluppit så många beswärligheter wid vår Kyrkofart så betala wi der utom för hwart nattwardshjon 24 öre om året till Pastor.

6:o Hwarje husholl gifwer Pastor ett lass wed.

7:o Ett dagswerke hwaraf halfwa socken alternerar å Pastors kost.

8:o Thestamenten efter lik, holler man sig stricte efter 1681 års förordning.

9:o Brudpenningar 16 öre för hwarje par.

10:o Christningsbarn 2 öre och för Kyrkogångshustru 1 öre Koppmt

Sollerön utgör wäl icke mer än 16 1/2 hela hem Skattlagd jord, men uppodlingar utgör säkerligen en half gång till så mycket, hwaraf Pastor äfwen njutit sin rättighet, och alla andra inkomster sammantagne, samt sedan Prästbordet blifwit så märkeligt förbättradt och tillökt under den nu warande andre Pastor, så kan likwäl — alla Propheter till Skymf som spådt häremot — en Pastor på det lilla Soll hafwa sin bärgning med 10 000 Daler Koppmt inkomster, hwarpå han säkerligen i medelåren gör sig försäkrad. (Senare anmärkt: ”Ännu oset, hwilken Prophet spått sant: utfattig och gäld skyldig blef här förste Pastorn oagtat sin korta tid här”.)

§ 24.

Sedan nu Sophia Magdalena fådt sin egen Pastor, med de der Widhängande förmoner, så fingo de äfwen begyna gömma sina döda inom Församlingen, nemligen på den nya tillredda Kyrkogård, som blifwit anlagd vid östra ändan der den nya Kyrkobyggningen tillämnades, hwilket till detta Christeliga bruk afskildes Dominica 9 p. Trinit, eller den 27 Juli 1777, då der det första lik begrafdes, som var i lifstiden Socknemannen Hinders Nils Olssons Enka, Hustru Margita Jönsdotter ifrån Utanmyra. — Och finnes af likboken at i denna församling, som nu åtminstone utgör 1300 själar, warit ganska lifligt, då på en tid af 14 år ej blifwit döda mer än 300:de och några pärsoner, häraf 3:ne öfwegådt 90, 12 öfwer 80, och märkeligt at största antalet af dessa dödde öfwegådt 70 års ålder, 60 års ålder har icke slutat så många.

§ 25.

Som sagt är ämnade man bygga ny Kyrcka, hwartill man ärhollit ritning. (Se § 20) Derföre skulle byggmästare wäljas. Förtroendet föll till Mäster Lundqwist ifrån Gefle. En man som genom en lyckad stor, men tillika svår Brobyggnad i berörde stad kommit at förwärfwa sig ett widt flygande mästerligt namn för sin konst, så at på honom på en och samma tid blef updragit arbete å 7 á 8 Kyrkobyggnader. Dock kunde detta namn icke hindra, at Husby torn, sedan det all war färdigt, ramlade mellan ringningarna omkull, Sätters sprack, så at man icke tørs ringa på stora klockan, derföre rifwes det nu omkull. Och wi få framledes äfwen se, huru vårt torn sin mästare till ära försökt kasta sig i stoftet. Denne infann sig emellertid med en af samma profition den 20 Oct. 1777 och uprättade förslag till Kyrkobyggnader som skulle bestiga sig till 26 122 Daler Koppmt. Men hwarest skulle en så stor summa tagas? Kyrckans Cassa besteg sig allenast till 900:de Daler Dito mynt. Man projecterade på åtskilligt sätt, änteligen stadnade man dervid at ännu en gång nalkas den milda konungatronen och i underdånighet bönfalla om tillstånd at öfwer hela riket få genom Stambok insamla hwad gifmilda händer wille meddela til denna kyrkobygnad.